



Disputatio juridica inauguralis continens quasdam illustriores juris positiones ex variis juris materiis decerptas

<https://hdl.handle.net/1874/342132>

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS,

Continens quasdam illustriores juris posi-
tiones ex variis juris materiis decerptas.

Q U A M,
FAVENTE DEO TER OPT. MAX.

Ex Auctoritate Magnifici Rectoris,

D. M. JOANNIS LUYTS,

Philosophiæ Doctoris, ejusdemque Facultatis in Inclytâ Academiâ
Ultrajectinâ Professoris Ordinarii,

NEC NON

*Amplissimi Senatus Academici consensu, Nobilissimæque
Facultatis JURIDICÆ Decreto,*

PRO GRADU DOCTORATUS,

Summisque in UTROQUE JURE honoribus & Privi-
legiis ritè, ac legitimè consequendis,

Eruditorum Examini subjcit,

GERARDUS HASSELAER, Hagæ Batav.

A. D. 27. Aug., hora locoque solitis.



TRAJECTI ad RHENUM,

Ex Officina FRANCISCI HALMA, Academiæ
Typographi, clō lōc LXXXVIII.

Clarissimo Gravissimoque

V I R O,

D. HENRICO HOOFT,

J. U. D. ac rei Publicæ Amstelodamen-
fis rerum Maritimarum Senatori & Æra-
rio Sacratissimo Fratri ac tutori meo
omni honore Colendo.

U T E T

Amplissimo Spectatissimoque

V I R O,

D. PETRO VAN DAM,

J. U. D. Indiæque Orientalis Societatis
Causarum Patrono disertissimo, Pa-
truo & tutori meo Reverendo.

Hæc Theses Inaugurales.

D. D. D.

GERARDUS HASSELAER,

Auct. & Resp.



DISPUTATIO JURIDICA

INAUGURALIS,

Continens quasdam illustriores juris positiones ex variis juris materiis decerptas.

THESIS I.



Nobilis quaestio est, an dolus dans causam contractui bonæ fidei, eum reddat ipso jure nullum? Quaestio hæc agitata fuit intra Citramontanos & Ultramontanos, quorum illi affirmant bonæ fidei contractum, cui dolus causam

4 DISPUTATIO JURIDICA

præbuit, ipso jure nullum esse; hi vero negant. Nos vero hic Citramontanorum castra sequemur, *l. 7. ff. de dol. mal.*

I I.

Quemadmodum & illud non levis est dubitationis, an Princeps vi suæ majestatis possit alicui jus quæsitum auferre? negantium sententia placet. *l. 2. §. 10. ff. ne quid in loco publico. l. 16. C. de transactionibus*, huc etiam facit *l. 2. 3. & 7. C. de precibus imperat. offerrend. l. fin. C. si contra jus vel utilitatem publ.*

I I I.

Neque hæc mihi prætereunda erit quæstio, an princeps ex plenitudine suæ potestatis, criminosis veniam delicti dare possit? Res distinctione mihi expedienda videtur, vel agitur de levioribus delictis, &
hoc

INAUGURALIS.

hoc casu mihi arridet affirmantium opinio; huc facit. *l. 7. C. de precib. imper. offerrend.* vel agitur de delictis atrocioribus, id est jure naturæ vel gentium damnatis, & isto Casu negantium sententia placet. Vide *Genes. Cap. ix. versiculo VI.* nisi subsit justissima causa pœnam mitigandi vel Remittendi.

I V.

Quæsitum est, an Præscriptio locum habeat in Criminalibus? affirmantibus adstipulor, quia Criminis accusatio odiosa est; ideoque omnia Crimina viginti annorum exceptione excluduntur, nec sunt quæ non vicennii lapsu tolluntur. *l. 12. C. ad leg. Corn. de falsis*, ut & *l. 3. ff. de requirendis vel absentibus damnandis.*

V.

Etiam illud mihi discutere libet, an tutor

6 DISPUTATIO JURIDICA

in testamento ex certo die, & ad certum diem, vel sub conditione dari possit? mihi vero arridet affirmativa sententia, §. 3. *instit. qui testamento tutores dari possunt, l. 11. ff. de testamentaria tutela.*

V I.

Illud etiam non satis explorati juris est, an in tutela filiorum appellatione veniant nepotes: id est an tutor datus filiis, censetur, & nepotibus esse datus? negantium sententia placet. *l. 6. ff. de testam. tut. §. ultimo instit. qui testamento tutores dari possunt.*

V I I.

Disputant quidam, an thesaurus in sacro, vel religioso privato loco inventus, cedat inventori? quod videtur affirmandum,

dum, uti aperte traditur, in §. 39. *instit. de rer. divis.*

V I I I.

De eo non satis convenit inter Doctores, cui juri testamentorum origo sit adscribenda? quod quadam distinctione mihi erit expediendum, nam si simpliciter & indefinite consideretur, usus testandi ex jure gentium est, si vero specialiter ac definite, ex jure Civili. Inde Doctores originem testamentorum ad jus Gentium, formam ad jus Civile referunt. Huc facit *l. 1. C. de sacr. sanct. Eccles.*

I X.

Illud etiam mihi examinandum videtur, quo tempore expiret usufructus Ecclesiae vel reipublicae relictus? ego vero existimo eum spatio centum annorum finire, quia
 finis

8 DISPUTATIO JURIDICA

finis vitæ longævi hominis est. *l. 56. ff. de ususfruct.* nisi interim Civitas aratrum passa fuit. *l. 21. ff. quibus modis ususfructus vel usus amittitur.*

X.

Neque etiam hoc prætereundum, an mulier possit esse testis in testamento? quod negandum puto §. 6. *instit. de testam. ordin.* & *l. 20. §. 9. ff. de his qui testam. facere possunt.* Verum in Codicillis eam esse admittendam censeo.

XI.

Elegans quæstio est, an periculum rei venditæ emptione perfecta, & re nondum tradita, spectet ad emptorem, an vero ad venditorem? ad emptorem spectare placet sententia, constanter à veteribus tradita, uti patet ex *l. 7. & 8. ff. de periculo & commodo rei venditæ.*

XII. Non

XII.

Non levioris momenti est quæstio, an exceptio non numeratæ pecuniæ, post biennium locum habeat, si reus probare velit pecuniam sibi non esse numeratam, negantium Castra sequor. l. 8. § 14. C. de non num. pecun. quia alias nullus foret Contractus literarum, nec ullus effectus Scripturæ, quam ad solam probationem.

XIII.

Variant Doctores, an iudex teneatur judicare secundum Conscientiam, an vero secundum acta & probata? mihi vero consultius videtur, hoc casu iudicis officium deponendum esse. Iudex quidem tenetur judicare secundum acta & probata, sed sine læsione Conscientiæ.

B

XIV.

DISPUTATIO JURIDICA
10 DISPUTATIO JURIDICA

XIV.

Dubitatur, an Cæcus judicis officio fungi possit? sententia affirmativa verior videtur. *l. 6. ff. de judiciis. l. 1. §. 5. versic. caus. ff. de postul.* ratio est quia juris peritus esse potest, deinde quia non corporis, sed mentis cæcitas, judicandi facultatem adimit.

XV.

Illud etiam perscrutandum erit, an homine in rixa occiso si ignoretur cujus ictu perierit omnes capite sint plectendi? quod & negamus, quia præstat in dubio nocentem dimittere, quam innocentem condemnare *l. 5. & penul. ff. de pœnis*, huc etiam facit. *l. 47. ff. de oblig. & act.*

XVI.

X V I.

Quæritur , an fur nocturnus , si se telo non defendat , jure occidatur ? quod negandum puto , huc facit. *lex. 9. ad l. Corn. de sicariis.*

X V I I.

Disputationem hanc concludemus eleganti quæstione , an debitori , qui fortunæ vitio , facultatibus lapsus , omnibus bonis cessit si ad meliorem fortunam pervenerit beneficium competentix concedatur ? quod affirmandum videtur , §. *ult. instit. de act. l. 6. ff. de cessione bonorum* , & præterea. *l. Fullia liberatur à carcere. l. 1. §. 4. C. qui bonis cedere possunt.*

F I N I S.

XVI

Quoniam, an sit nocentius, si se solo
non debent, sine certitudine, quod a quo
dum puto, hoc facit. M. A. C. C. C.

XVII

Disputationem hanc concludimus etc.
gunt dictione, an debent, qui solum
vino, facultatis sapient, omnibus bonis
esse si ad meliorem fortunam pervenire de
necium competentia concedantur, quod
admirandum videtur, et uti, istis de re.
I. et ff. de cessante bonorum, et peritiam, in
Falsa liberum a carcere, l. i. C. de qui
sunt cessant possunt.